

AUTE de 30 de juny de 2004

Sentència ferma de separació matrimonial : el pagament de les quantitats que resulten del conveni regulador homologat per resolució judicial es poden reclamar en el procediment d'execució de la sentència.- Cosa jutjada : modalitats i efectes.- Error material sobre denominació del procediment: intranscendència

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal de la Sra. Marcela T.T. va formular demanda de reclamació de quantitat, de data 16-6-2003, envers el Sr. Juan Antonio B.P., derivada de l'incompliment del conveni regulador de separació de 2-4-2002 i amb imposició de les costes processals.

La representació processal del Sr. Juan Antonio B.P. va presentar, en data 28-7-2003, escrit pel qual formulava excepció dilatòria de manca o defecte de procediment, atès que no s'esqueia el procés declaratiu ordinari o abreuja, sinó el d'execució de resolucions jurisdiccionals en matèria civil, previst a l'annex III del Decret de 4-2-1986. Així, sol·licitava que s'estimi l'excepció i es condemni a la part agent al pagament de les costes processals.

II.- L'honorable Tribunal de Batlles va dictar Aute, de data 24-11-2003, essent la seva part decisòria la que segueix: "DECIDEIX: Que ha d'estimar i estima l'excepció dilatòria de defecte de procediment oposada per la representació processal del Sr. Juan Antonio B.P. a la demanda instada per la Sra. Marcela T.T., imposant a aquesta darrera les costes processals de l'incident, inclosos honoraris d'advocat i procurador de la part demandant incidental, a acreditar en període d'execució de sentència".

III.- La part agent va formular recurs d'apel·lació contra la resolució d'instància i, en data 9-

3-2004 va presentar llur escrit de conclusions on sol·licitava, pels arguments continguts en el mateix, la revocació de l'Aute d'instància. Per el contrari, la part apel·lada va demanar en el seu escrit de conclusions, de data 5-4-2004, que es confirmés l'Aute impugnada i que s'imposessin a la part recurrent les costes d'aquesta alçada.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part agent justifica el seu recurs d'apel·lació en els següents motius d'apel·lació o greuges. Així, en primer terme, considera que el fet d'indicar procediment ordinari per comptes d'abreujat és un mer error material i que aquest esdevenia el procés adequat i correcte d'acord amb allò que es preveu a l'article 86 de la Llei Transitòria de procediments judicials. En segon terme, manifesta que no es reuneixen els requisits de la cosa jutjada, atès que solament existeix identitat de les part, però no de l'objecte ni de la causa petendi. Afegeix que com que la sentència de separació és una resolució constitutiva no es pot anar directament a la via executiva, sinó que cal primer obtenir una altra resolució de condemna, a la vegada que aquest procés no perjudica a la defenent sinó que la beneficia, al dotar-la de majors possibilitats de defensa.

Quant al primer extrem que s'al·lega, consistent en l'error en la denominació del procés declaratiu escaient, ordinari o abreujat, el cert és que en res altera la resolució d'instància i, per tant, no pot gaudir de cap mena de transcendència revocatòria. En efecte, l'Aute de l'Honorable Tribunal de Batlles el que assevera és que procedia tramitar el procediment com una execució de resolucions judicials civils i no a través de la via declarativa i és aquest el fonament que en el Considerant V justifica la decisió adoptada.

II.- En segon terme, quant a la cosa jutjada i a la seva aplicació en aquest litigi, convé assenyalar que la cosa jutjada pot desplegar els seus efectes en una doble vessant: la negativa i la positiva o prejudicial. En el cas que ara ens ocupa, és de veure que el pronunciament ferm que estableix la separació dels consorts i que fixa les mesures definitives de la separació vincula als Tribunals quan aquests es procediments posteriors han d'examinar el compliment o incompliment d'aquelles mesures per part dels consorts. Per consegüent, fixades les mesures de la

separació per sentència que aprova o homologa el conveni regulador, les classes de pensions establertes, el seu quantum, garanties, forma de pagament i actualització vinculen als Tribunals que han de decidir, amb posterioritat, si s'ha complert o no pels consorts aquests efectes definitius de la crisi matrimonial. I, des d'aquesta òptica, esdevé oportú manifestar que, a diferència del que sustenta la resolució d'instància, la identitat d'objecte i de causa petendi es requereix quan s'analitza l'efecte negatiu de la cosa jutjada, però no pel positiu o prejudicial, atès que en aquest es parteix d'una resolució ferma que vincula a les parts i de la qual parteix el Tribunal per als processos posteriors. Afegir també que la cosa jutjada presenta uns límits temporals, el que permet que si les circumstàncies canvien i l'ordenament jurídic estableix el mecanisme per acreditar-ho (eradicació o disminució de la incapacitat declarada, modificació substancial de les circumstàncies per fixar mesures definitives) es puguin variar els efectes establerts en la resolució judicial ferma.

Si es tenen en consideració les anteriors precisions, s'ha de concloure que atès l'efecte prejudicial de la cosa jutjada s'ha de prendre com a punt de partida la sentència de separació per examinar si ha hagut o no incompliment de les mesures en ella establertes com a definitives.

III.- Arribats a aquest punt, l'Aute dictat a la instància considera que la via processal escaient és l'execució de sentències civils (Annex III del Decret de 4-2-1986), mentre que la part recurrent sosté que ho és el procés declaratiu. Si es té en compte, com ho assenyala la resolució combatuda, que no hi ha discrepància sobre el fet que es reclamen quantitats que es deriven del compliment de la sentència de separació ferma i que, a diferència del que afirma el recurrent, les sentències que resolen una crisi matrimonial i guanyen fermesa, poden ésser objecte d'execució, tota vegada que constitueixen títols executius (resolució jurisdiccional), com així ho admet el propi ordenament jurídic andorrà (art. 58 de la Llei Qualificada del Matrimoni de 30-6-1995 en relació amb l'article 92 de la Llei Transitòria de procediments judicials). Per consegüent, sol·licitant-se el pagament de determinades obligacions establertes en conveni regulador, homologat per resolució judicial ferma de separació, corresponia a la part agent articular la seva petició a través del procés executiu i, en aquest sentit, demanar que es procedís a l'execució de la sentència ferma i es condemnés a la part defenent al compliment de les obligacions dimanants de la sentència. Al no haver-ho fet així, i haver al·legat la part defenent l'excepció de procediment inadequat,

correspon confirmar la resolució d'instància i refusar el recurs d'apel·lació de la part agent.

IV.- El rebuig del recurs d'apel·lació es tradueix en la imposició a la part recurrent de les costes processals d'aquesta alçada (arg. Codi 7,51,5).

Atesa la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. Marcela T.T. contra l'Aute de data 24-11-2003, dictat per l'honorable Tribunal de Batlles, i confirmar la part dispositiva del mateix, amb imposició a la part recurrent de les costes processals d'aquesta segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-